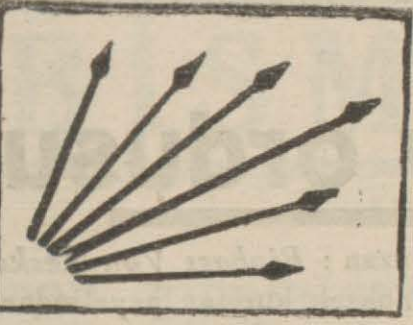

Aydin

İKİNCİ YIL
No : 554
ÇARŞAMBA
14
Haziran 1339

İdare yeri
Aydın
C. H. P.
Basımevi

Sayı : 100 Para

PAZARTESİDEN BAŞKA HER GÜN ÇIKAR SIYASI HALK GAZETESİ

Sayı : 100 Para

Hatayın anayurda kavuşması bir gün meselesidir

Başvekilimiz dün Meclis Parti grubunda bunu müjdeledi

Son düğüm

İngiltere ile sovyetler arasındaki görüşmeler, gelmiş iki ihtilafa dayanmıştır.

1 — İngiltere yaptığı son teklifte karşılıklı yardım taahhüdünü müphem surette milletler cemiyeti misakına bağlamıştı. Malûm olduğu üzere, milletler cemiyeti paktı mütecavize karşı derece derece bir takım zecri tedbirlerin alınmasını emreder. Cemiyet mekanizması çok yavaş harekete geldiğinden İngiltere ve Fransa, sovyetlere yaptıkları teklifte bir tecavüz vukuunda bu merhalelerden geçmeden derhal birbirine yardım yapmalarını ileri sürmüştü. Sovyetler bundan şüphelendiler. Ve Molotof gerek geçen hafta söylediği nutukta ve gerek İngiltere hükûmetine tevdi ettiği resmi cevapta bu noktaya dikkati celbetmiştir. İngilterenin bu noktada ısrar etmeyeceği anlaşılmaktadır.

2 — İkinci ve daha ehemmiyetli bir ihtilaf üç baltık memleketinin vâsiyetidir. Bu üç devletin sovyetlere komşu olan Finlandiya, Estonya ve Letonyadan ibaret olduğu anlaşılıyor. Sovyetlerin hudut komşusu olmayan Litvanya bahis mevzuu değildir. Sovyetler bu üç memleketi kendi emniyet sahaları telâkki etmektedirler. Binaenaleyh bu devletlerin de garanti altına alınmalarına taraftardır. İngiltere bir tecavüz vukuunda bu devletlere yardım edilmesini reddetmiyor. Fakat bu günden garanti vermeğe yanaşmamaktadır. Sebep olarak ta üç küçük devletin garantiyi kabul etmemeleridir.

Filhakika Estonya hariciye vekili başka bir devletin garantisini kabul etmeyeceğini bildirmiştir. Filandiyada evvelce Almanya tarafından teklif edilen garanti paktını reddetmişti. Şimdi de Sovyet ve İngiliz garantilerini kabul etmiyor. Almanya bu aralık bütün faaliyetini bu küçük devletlerin garantisi reddetmelerini temine hasretmektedir. Ve bir emri vaki yaparak, Estonya ve Letonya ile birer ademi tecavüz paktı imzalamıştır. Almanyanın hedefi küçük devletlerin garanti altına alınmaları etrafında kaçak ihtilaf yüzünden İngiliz Sovyet müzakerelerinin suya düşmesidir.

Fakat İngiltere ve sovyetler buna mahal vermemeğe karar vermişlerdir. İngiltere hükûmeti bu meseleyi ve diğer ihtilâflı meseleleri görüşüp halletmek

Ankara 13 — Cumhuriyet Halk Partisi meclis gurubu umumi heyeti bu gün saat 15 de reis vekillerinden Hasan Sakanın başkanlığında toplandı. Başvekil muhterem doktor Refik Saydam ilk sözü alarak hariciye vekili Şükrü Saraçoğlu misafir Romanya hariciye nazırı B. Gafenko ve arkadaşlarıyla beraber bulunduğundan bu günkü celsede meclisin sabırsızlıkla beklediği malûmatı arzedeceğini ve kendisinin Türk Fran-

sız müzakeresinin vardığı neticeyi bizzat arzedeceğini söyleyerek, bu müzakerelerin tam bir anlaşma ile neticelendiğini ve pek yakında Hatayın kati olarak Anavatana ilhakını tesit edeceğimizi müjdeledi.

Başvekilimiz meclisin şiddetli ve sürekli alkışlarıyla kürsüden indi.

Ruznamede konuşulacak başka madde olmadı. Gelecek hafta içtima etmek üzere celseye nihayet verildi. a a

Muhterem misafirimiz

Romen Hariciye nazırı B. Gafenko

Ankara radyosile Türk milletine hitaben beyanatta bulundu

Ankara 13 — Haribiye Vekâleti umumi kâtibi Numan Menemenci oğlu bugün saat 13,30 ta Marmara köşkünde muhterem misafirimiz B. Gafenko ve Bayan Gafenko şerefine bir öğle yemeği vermiştir.

Bay ve Bayan Gafenko 16,30 ta muhaberat ve münakalat vekili Ali Çetin Kaya ile Ankara radyo evini ziyaret etmiştir. Ankara radyosu saat 16 da başlayan hususi bir Emisyon yapmıştır. Bu emisyonunda Tuna musikisi edebiyatından parçalar çalınmıştır.

Bay Gafenko ecnebi matbuat mümessillerinin hazır bulunduk-

ları halde radyo ile Türk milletine hitaben beyanatta bulunmuştur.

Beyanattı müteakıp misafirler radyoevinin salonunda hazırlanan mükellef bir büfeden izah edilmişler ve burada da B. Gafenko matbuat mümessillerini diğer bir salonda kabul ederek iki hariciye nazırı arasında görüşülen meseleler üzerinde beyanatta bulunmuştur.

B. ve Bn Gafenko radyo evinden çıkarlarken cadde de toplanmış bulunan halk tarafından samimi tezahüratla alkışlanmışlardır. a.a.

B. Ruzvelt

Bir nutuk söyledi

Vaşington 13 — Cumhurreisi Ruzvelt, yeni mezun olan subaylara söylediği bir nutukta, Amerikanın kuvvetli olmak mecburiyetinde olduğunu söylemiş ve İngiliz kral ve kraliçesinin ziyaretlerine temas ederek demiştir ki:

İngiltere ile aramızda dostluk olabilir. Çünkü her iki büyük devlet birbirinden korkmuyarak yaşamaktadır. Yalnız bu dostluğa anlayış ve teşriki mesaiden doğan kuvvette lâzımdır. a a

üzere yüksek bir hariciye memurunu Moskovaya göndermeğe karar vermiştir. Bu, İngilterenin sovyet sulh cephesine sovyetlerin iştiraklerini temin etmeğe ne derece ehemmiyet verdiği göstermektedir. Sovyetler İngilterenin iyi niyetlerinden emin olduktan sonra

— Sonu 2 İncel Sayfada —
A. Ş. ESMER

Kırşehirde

Hareketiarz oldu

Ankara 13 — Dün gece saat 20,18 de Kırşehir merkezinde ve Dursun köy, Akpınar ve sofular köyünde şiddetli olmak üzere 3-4 saniye süren bir zelzele olmuştur.

Romanya

Orta elçiliğimiz büyük elçiliğe tahvil edildi

Ankara 13 — Romanyada bulunan orta elçiliğimiz büyük elçiliğe çıkarılmış ve orta elçimiz Aamdullah Suphi Tanrıöver büyük elçi ünvanıyla Bükreşte ibka edilmiştir.

Halkevi yönetim kurulu

Halkevi Yönetim kurulu dün başkan avukat Neşet Akkorun başkanlığında mutad toplantısını yapmıştır. Bu toplantıda Evin 939 mali yılı bütçesi tanzim ve kabul olunmuştur.

VALİMİZ

B. Sabri Çıtak Dün İşe Başladı

Daire müdürlerinin tebriklerini ve ziyaretleri kabul eden valimiz öğleden sonra Partiya gelmiş belediye reisi ile komutanlığa iadei ziyarette bulunmuştur.

Aydına taşriflerini dünkü sayımızda bildirdiğimiz yeni valimiz ve parti başkanımız sayın Sabri Çıtak dün sabahleyin vilâyet makamına gelerek vazifelerine başlamışlar, daire müdür ve memurlarının tebriklerini kabul etmişlerdir.

Kendilerini öğleden evvel belediye reisimiz Bay Etem Mendres ve komutan da makamlarında ziyaret etmişlerdir.

Valimiz öğleden sonra evvelâ partiye gelmiş, belediye ve ordu evine giderek belediye reisiyle komutanlığa iadei ziyaret etmişlerdir.

Dün makamlarında gazetemiz adına kendilerini ziyaret eden arkadaşımıza; valimiz, Aydıni ötedenberi tanıdıklarını, Aydınlıların çok çalışkan olduklarını yeniden kurulan ve imar plânı yapılan Aydın imar ve ihyası bususunda çalışacaklarını söylemişlerdir.

VALİ ve PARTİ BAŞKANIMIZIN TERCÜMEİ HALLERİ

Yeni valimiz sayın Sabri Çıtak Şumnuda doğmuşlar, ilk tahsillerini Şumnuda ve orta tahsillerini Edirne-

de yaptıktan sonra mülkiye mektebine girerek 319 da mezun olmuşlardır.

Maiyet memurluğunu Edirne vilâyetinde geçirerek sırasıyla Keşan, Tavas, Bergama, Edirne merkez, Lüleburgaz kaymakamlıklarında bulunduktan sonra mülkiye müfettişliğine tayin edilmişler bir müddet müfettişlikte çalıştıktan sonra Aşair ve Muhacirin Müdüriyeti Umumiyesi sekiyat şubesi müdürlüğünde bulunarak müdür umumi muavinliğine kadar terfi etmişlerdir.

Daha sonra sıhhat ve içtimai muavenet vekâleti iskân müdürlüğüne ve imâr ve iskân vekâletinin teşkilinden sonra da mezkûr vekâlete geçerek iskân müfettişi olmuşlardır.

Bundan sonra Tekirdağ valiliğine tayin olunarak bir müddet sonra tekrar mülkiye müfettişliğine gelmişler ve sırasıyla heyeti teftişçe reisliği, dahiliye vekâleti müsteşarlığı, Maraş valiliğinde bulunarak Maraş'tan da Aydın valiliğine tayin edilmişlerdir.

B. Strang'ın Moskova seyahati

B. Strang'ın Moskovaya geniş selâhiyetle gittiği söyleniyor

Varşuva 13 — B. Strang Londradan tayyare ile buraya gelmiş ve trenle Moskovaya gitmiştir.

Londra 13 — Siyasi mahfelde söylendiğine göre B. Strang Baltık meselesinin sureti tesviyesi hakkında Moskovaya geniş selâhiyetle gitmektedir. Strang bazı meseleleri kendi selâhiyetiyle hal edecek tir. a.a.

Londra 13 — Dün öğleden sonra avam kamarasında sorulan sual'lere cevap veren başvekil Çemberlayn, İngiliz - Sovyet müzakereleri hakkında 7 hazırandaki söylediklerine ilâve

edilecek bir şey olmadığını yalnız B. Strangın bugün Moskovaya gittiğini söyleyebilirim demiştir.

Lordlar kamarasında hariciye nazırı Lord Hlifaks, Perşembe günü söylediği nutuk muhtelif tefsirlere uğramıştır. Daima hakikati söyleyen hakikati söylemekte nadiren yanılabilir demıştır.

Hariciye Nazırı Danzig meselesi hakkında demiştir ki:

İngiltere hükûmeti bu meselelerin müzakere yoluyla hallini temenni eder. Polonyanın istiklâlini tehdit edecek sureti hal bir harbe müncer olursa İngiltere bu harbe kırıyacaktır.

Hava Kurumumuz

Yurddaşlarımızın üzerinde durduğu bir gayedir

Son günlerde vilâyetimizin hemen pek çok yurddaşları hava kurumumuza karşı değerli alâkalar göstermektedirler.

Ufak tefek yardımlardan sarfınazar mütemadi bir gelir teminine müsteit olan bazı teber-rulardan kaçınımayan yurddaş-ların, zapt edebildiklerimizi bu-rapa sıralamak isteriz..

Kuruma yardım hususunda na-hiyelerimiz içinde hemen hemen başta sayılan Germenciğin, Çam-köyünden olan Hasan kırılı, has-talığı esnasında kendisine ait zeytin bahçesini kuruma teber-ru etmiş ve kurum bu bahçenin satışından 65 lira irat elde et-miştir.

Yine aynı köyden Mehmet Ali kızı bayan Kâmile iki odalı bir evini ve ev içinde bulunan eşyasını ayrıca da yavrulu bir merkebin kuruma hediye etmiş ve kurum bundan da elli üç li-ra almış kurus kazanmıştır.

Hemen hemen müsavi yardım-severlik hislerle dolup taşan köylülerimizin bu yardımları, yekdiğerini kovalayan milli duy-guların veya milli şuurun karşılıklı akışı halinde kabul edile-bilir. İşte misali :

Yine Germenciğin Uzunkum köyünden Ali kızı bayan Hatice hastalığı esnasında bir öküzünü hava kurumuna teberruda bu-lunmuş ve satılan öküz, kuruma 30 lira irad kaydettirmiştir.

Aynı nahiyenin Abdurrah-manlar köyünden Hasan Dal; gözlerini hayata kapatırken ve belki karısı çocuk ve çocuğile helallaşmadan evel kuruma ve-rilmek üzere 6 lira vasiyet et-miş mirasçıları tarafından yer-i-ne getirilmiştir.

Germencikten Halil oğlu Ha-tip Ali de beş lira yardımda bulunmuş ve bu suretle yurdse-ver köylülerimizin beşinin te-berruu yekünü 159 lira 60 ku-ruş olmuştur.

Belki her millette, kendi ha-yır teğekküllerine karşı daha kıymetli yardım ve teberrular vardır. Fakat bizim yardımları-mızın hususiyeti, köylümüzün bi-le asıl onu ifa ederken şuurun-kudsiyetine ve benliğinin asil icabatına inanışındadır.

Misafirserverliği eski tarihin sahifelerinde takdir hisleriyle te-kerrür eden türk soyunun, 20 inci asırdan sonraki tarihine bir de onun yardım severliği şüphesiz değerli vasıflarından bir diğeri olarak kaydedilecektir.

Biz burada, hamiyetli yurd-daşların milli duyguları önünde gurur ve sevinçle eğilirken ken-dilerine yurd adına, milli ben-liğimiz ve birliğimiz adına, ve nihayet bu suretle teminat al-tına alındığından şüphe etme-diğimiz müstakbel günlerimiz adına şükranı borç biliriz...

Nazilli Halkevinde

Birinci Resim Sergisi

Kalabalık bir halk huzurunda törenle açılan Nazilli Ressam-larının birinci resim sergisi yüz lerce halk tarafından ziyaret edilmiş, kıymetli ressamlarımızın eserleri takdirle karşılan-mıştır.

Burada sergi hakkında ne kadar söz söylesek yine bir şey ifade etmiş olmayız. Oku-yucularımıza bir fikir verebil-mek için yalnız değerli ressam-larımızın sanatlarında göster-dikleri titizliği anlatmaya "ça-lışacağım. Resim edebiyat gibi bir çok devirler geçirdikten sonra nihayet bu günkü klâsik ve modern şeklini bulmuştur. Şair nasıl her hangi "mevzuu hayalden uzak, hakikate yakın olarak "Realite", den ayrılma-dan renkleri, gölgeleri ve jest-leri ikabiliyetine göre işlevip ahenkli bir güzelliği titiz keli-melerle ifade etmeğe uğraşırsa ressamda ancak kabiliyetine göre bedii güzelliği ve yahut tabiat güzelliğini fırçasıyla en sade renkleri ve gölgeleri vere-rek "Orijinal", bir güzellik ya-ratmaya uğraşır. Bu günkü res-samlarımız gerek portrelerinde gerekse "Peyisaj", larında "O-rijinalite", yi tebarüz ettirmek ve renklere insicam verebilmek sanatını gösterebiliyorlar.

Okuyucularımıza şunu hatırlatalım ki güzel sanatlar cum-huriyet devrinden evel baskı altında güneş ve sudan mah-rum büyümek isteyen bir nebat gibi düştüğü badire içinde yu-varlanıp duruyordu. Edebiyat meşrutiyet devrinde biraz ken-dine çeki düzen vererek sene-lerce üzerinde kara bir bulut gibi dolaşan taassuptan kendini kurtarmıştır.

Cumhuriyet devinde ise haki-ki bünyesini ve hakiki şeklini bulmağa başlamıştır. Güzel sa-natlar ancak kendini cumhuri-yet devrinde taassup ve esaret-ten kurtara bilmiştir. O zama-na kadar vahşi ellerde hoyrat bir çocuk gibi yıpranmıştır. Cumhuriyet rejimi ressamları-mıza yayılma ve ilerleme firs-a-tını vermiş memleketin her ta-rafında açılmış bulunan halkev-lerinde de eserlerini teşhir et-mek gibi önemli vazifeyi üle-rine almıştır.

Bugün halk bunu minnetdar-lıkla karşılamaktadır. Nazilli resim sergisine iştirak eden yedi ressamın eserleri hakkında kısa-ca malûmat vermeğe ve kana-atlerimi anlatmaya çalışacağım.

Salonda Orta mektep telebe-lerinin yapmış oldukları resim-ler hariç olarak 65 eser mev-cuttu. 65 eserin tasnif şekli ol-dukça güzeldi. Orta mektep talebelerinin yaptıkları yağlı boya ve sulu boya resimler bir köşeye konulmuş diğer yedi ressamın eserleri de muntazam bir tarzda yerleştirilmiştir.

Sümer Bank basma fabrikası ressamı B. Hamdi Berdinin Ebe-di şefimiz Atatürkün ve Milli şef İsmet İnönünün tabloları bize değerli ressamın "bir keli-me ile .. sanatına karşı olan

titizliğini ve sanatındaki kudret ve kuvvetini ifade etmektedir. İsabeyle bir parça adlı eseri önünde güzelliğin ve tabii renk-lerin birbirlerine kaynaşmasın-dan husule gelen hakiki bir sadelik görüyoruz. Kıymetli res-sam bütün tesirlerden kendini kurtarıp bünyesinde bulduğu bu eseriyle ortaya koymuş olu-yor. Değerli sanatkârdan yarın için bir çok kıymetli eserler bekliyebiliriz. Bence eseri önün-de insanı düşündürebilen bir sanatkâr sanata ermiş demektir.

İlhan Duyal: Harem isimli eseriyle ruhundaki inceliği ve sanatına karşı titiz olduğunu gösteriyor. Fakat henüz kendi-ni tesir altından kurtaramamış biraz daha "Realite", ye yakla-şırca yarımın değerli bir sanat-kârı olacaktır. Bunun içinde Mehtap isimli tablosunu şahit olarak gösterebiliriz.

Değerli ressam ve Nazilli orta okul öğretmeni Remzi Koçak kaleden görünüş adlı eseri ve banyoya hazırlık tablosıyla gö-rüş ve buluş maharetini çok güzel tebarüz ettiriyor. Eğer kaleden görünüş isimli eserinde Kütahyayı tarihi bir surun ha-rap olmuş kısmından görmeyip sadece Kütahyanın manzarasını çizmiş olsaydı ona yalnız res-sam derdik. Fakat tarihî kale-nin yıkık bir yerinden Kütah-yanın görünüşünü ifade edebil-mesi sanatındaki ince buluşu göstermiştir.

Banyoya hazırlık eserinde be-dii güzellikle bir birinden ayır-mak gibi hakikaten mahirane Bir fırça kullanmış Renklerde kaynaşma olduğu gibi vazih bir ifade sadeliğine bürünmüş. Hakiki janrını henüz bulmamış olan bu kıymetli sanatkâr ya-rın için bize çok şeyler vade-diyor. Diğer ressamlarımızın gösterdikleri muvaffakiyet şa-yanı ıftihardır.

Nazilli gibi ufak bir muhitte sanatkârlarımızın gerek manen gerekse maddeten yapmış ol-dukları fedakârlığı inkâr ede-meyiz. Ressamlarımızın yorgun-luğunu unutturan, halkın ser-giye karşı olan derin alâkası olmuştur.

Değerli Ressamlarımızı can-dan tebrik eder, gelecek sene-ler için daha kıymetli eserler bekleriz.

SON DÜĞÜM

Baştafı 1 inci sayfada

şöphesiz müzakereler daha çabuk ilerleyecektir. Filhakika bir anlaşma zemini bulmak zor olmasa gerektir. Sovyetler üç Baltık memleketinin garanti altına alınmalarını hem kendi emniyetleri ve hemde şark sul-hu namına istemektedirler. E-ğer bütün şark sulhunu garanti altına alacak bir formül bulu-nabilirse maksat da hasıl ola-caktır. Üç Baltık devleti şunu bilmelidirler ki kendi emniyet-leri şark sulhuna bağlıdır. Bi-naenaleyh kendilerine karşı yapılacak bir tecavüz sovyetle-

Askerî bahisler

Yugoslav ordusu

Yazan : Binbaşı Von Zeska
Yüksek kurmay heyetinden

Kıral Aleksandrın, " Yugos-lavyayı koruyunuz ! ", tarzındaki vasiyeti, aynı zamanda yeniden kurulmakta olan yugoslav ordu-suna da şamildir. Ancak, bu ordunun kuruluşu ve islahı, mem-leketin mali vaziyetine bağlı olan bir dâva idi. Halbuki, Yu-goslavyanın geçen yıllar için-deki mali vaziyeti o kadar ger-gin idi ki, ordunun islah ve takviyesi için lâzım olan para-yı temin etmek pek kolay bir mesele değildi. Fakat, bugün yugoslav yüksek kumanda he-yeti, harbiye ve deniz bakan-lığı, genel kurmay, yüksek as-kerî şûra ve teknik direktör-lükler ve askerî - teknik ens-pektörlikler, ordunun cihaz ve silâh noksanlarını bir an evvel tamamlamak hususunda her za-mankinden fazla gayret sarfet-mektedirler. Bundan dolayı, or-du için bugüne kadar büyük ölçüde alınmış olan tasarruf tedbirlerinden de artık vaz ge-çilmiştir.

Ordu, hava silâhı, sivil tay-yarecilik, deniz kuvvetleri ve hudut boyu kıtaları olmak üle-re, beş şubeden terekkep et-mekte olan harbiye ve deniz bakanlığının 1939 - 40 yılı büt-çesi, 2,93 milyar dinar mikta-rında bir sarfiyat derpiş etmek-tedir.

Bu miktar, 1938 - 39 bütçe-siyle mukayese edililce, 156 milyon dinar, yahut yüzde 5,75 nisbetinde bir fazlalık arz-et-mektedir.

Bu yıl harbiye ve deniz ba-kanlığına verilen tahsisat, umum devlet bütçesinin yüzde 22,6 nisbetini teşkil etmektedir ki, bu miktar, Yugoslavyaya nis-betle yüksek bir rakam sayılır-sa da, bu bakımdan yüzde 38 i geçen Türkiye'ye, yüzde 46 da-bi fazla olan Lehistan'a nisbet-le, azdır. Hasılı 2,93 milyar di-nardan ibaret olan tekml büt-çenin 1,7 milyar dinarı yugos-lav ordusuna verilmiştir. 454 milyon dinarlık fevkalâde kredi tahsisatı da ilâve edilince, bu yekün 2,14 milyar dinarı bul-makta olup, geçen yılın tahsi-sat yekününden 91.97 milyon dinar fazladır. Deniz kuvvetle-rine verdiğimiz tahsisat, geçen yılın tahsisat miktarından 35,26

milyon fazla olarak 260.62 mil-yon dinardır.

Hava kuvvetlerine 371,59 milyon dinar tahsisat konmuş-tur ki, geçen yıldan 42.35 mil-yon fazladır.

Yugoslavya müdafaası, sulh zamanında 21 ile 50 yaş arasın-da, harpte de 18 ile 55 yaş arasındaki her erkeği mecburi askerlikle mükellef kılmakta ise de, memleketin mali vaziyeti aynı yıldan olan kura efradının hepsini silâh altına almayı ki-fayet etmemiştir. Mecburi as-kerlik hizmeti, kara ordusunda 18 ay, deniz ve hava kuvvetle-rinde 24 aydır. Bununla bera-ber, tasarruf mülâhazasıyla bu müddet icabında kısaltılmakta-dır. Bu mülâhazalardan dolayı-dır ki, her yıl silâh altına alın-makta olan yedeklerle kura ef-radının sayıları değişmektedir. Yalnız üç yıllık hizmete tâbi tutulan hudut boyu efradı ile jandarmanın miktarı değişme-mektedir. Hudut boyu efradı 8550, jandarma miktarı ise 18.500 kişidir.

Her yıl silâh altına alınmak-ta olan 100,000 kişi ile ordununsulh zamanındaki kadrosu 125,000 kişidir.

Bu kuvvet, her biri üç piyade tümeni, bir topçu alayı ve menzil ve istikmal kıtalarından ibaret olmak üzere beş ordu-dan mürekkeptir. Her tümenin, üç veya dört piyade alayı ve bir sahra topçu alayı ile muh-telif hizmetlere mensup efrat terekkep etmektedir.

Bualardan başka, bir muha-fız iki süvari bir tankçı tüme-ni ile 16 hudut taburu da var-dır.

Yugoslavya topçusu, 22 sah-ra topçu, 5 ağır topçu alayı, üç en ağır topçu taburu, 2 süvari topçu taburu, sahil istihkâm-larına mahsus beş taburdan mürekkep bir istihkâm topçu alayı ile, iki müstakil dağ ba-taryası ve üç tayyare dafi top-çu alayından terekkep etmek-tedir. Topçu alayları birinde daimî dağ topları bulunan üç çer brtaryalı iki taburdan mü-rekkeptir. Mamafi, sahra top-ları da dağlarda kullanılabi-ler bir şekilde tertip edilmiş-tir. Yukarda sözü geçen ağır topçu alaylarının hepsi motör-leştirilmiştir. Ağır topçunun Skoda mamulâtından 150, 155 milimetrelık topları ve 220 ile 305 milimetrelık havanları var-dır.

Yugoslavya ordusunun teknik kıtaları, 4 istihkâm ve köprücü, bir elektrikçi, bir şimendiferci alayı, kataro limanına bir fan taburu, bir haber alma alayı, bir güvercinci taburundan iba-rettir.

Yugoslav hava kuvvetleri on-bin kişilik bir kadro ile birinci sınıf 600 kara ve 120 deniz tay-yaresinden ibarettir.

A. Ş. ESMER

BİSMARK

VE

Alman İmparatorluğunun Kuruluşu

Yazan : Jamesi Wycliffe Headlam

Terceme eden : M. Nedim Müren

— 43 —

Yalnız kralın karakteridir ki onlara mutedil bir emniyet vermektedir. İtimadsızlıklarını hiç olmazsa bir müddet için azaltmağa mecbur olan kralımızın düşünceleri majesteye hiç bir teşekkür temin etmeyecektir. İhtiyaç saatinde, lutf ve itimat, muharebe meydanına tek bir adam bile celbetmeyecektir.

Korkutma siyasetini ileri götürerek kullanıldığı takdirde bütün konfederasyonu ayağına getirebilir. Onlara korku telkin etmek için, Fransa ile iyi münasebetlerimizin açık işaretlerini vermeliyiz.

Bismarck Prusyanın, Alman siyaseti denen siyaseti takip etmesine muhalefet ediyordu, zira ona göre milli ve vatanperver bir siyasette, Prusyanın kendi menfaatleri için değil, küçük devletlerin menfaatları için çalışması manası vardı.

Bismarck kendi siyasetini, ancak kırım harbinden sonra ileri sürmeğe başlayabildi. Napolyon avrupada mevkiini kazanmıştı. İngiltere kraliçesinin onun sarayına yaptığı ziyareti Gerlach iztirap ve nefretle seyretmişti. İmparator Prusya ile bir ittifak yapmak istiyordu. Bu arzusunda sempati ve menfaat birbirine karışmıştı. Napolyon Almanya'yı çok seviyordu. Tahsili kadar kafası da Fransız olmaktan ziyade Almandı, o bir çok hayalleri olan bir adamdı. O başka memleketlerin menfaatlerini samimiyet ve teenni ile arzu eden yegâne Fransız idarecisi idi. Milletın devletin temelini teşkil eden inanmıştı. İhtilâli mazisi onu Avusturyaya hasım yapmıştı. Ve eski muhteris siyasetini tekrar ele alması için Prusyaya yardıma hazırды.

Neuchâtel işi kralın şahsi il-

tifatını kazanmak için Bismarka bir fırsat verdi ve Bismark bu fırsatı kaçırmadı, zira biliyordu ki kralın sui zanni ittifak için en kuvvetli manii teşkil etmekteydi. 1857 de Bismark bunu ve diğer işleri müzakere etmek üzere Parise gönderilmişti. İki sene evval İmparatora takdim edilmiş bulunuyordu. Fakat bu kendisinin Fransız siyasetine muhalif bulunduğu sıralardaydı. İşte şimdi, gelecek on sene zarfında memleketlerinin lideri, siyaset hayatında, dostken, sonraları birbirlerine rakip olacak olan bu iki adam ilk defa olarak sıkı bir temasta bulundular.

Bismark imparatorun iktidarını beğenmemişti.

Halk onun zekâsını mubalağa ediyer ve kalbini olduğundan aşağı gösteriyor... Napolyon çok arkadaşça davrandı. krala yardım etmek arzusu onun Fransız siyasetini takip vazifesinden daha ilerde geliyor. Niçin dost olmalıyım ? Maziye unutam. Eğer herkes kendisini bir hatıralar siyasetine bağliacak olursa, her hangi bir terihte birbirleriyle bir defa harp etmiş olan iki milletin ebediyen bir-biriyle harp halinde kalması lâzımgelir. Devlet adamları istikbal ile meşgul olmalıdır di-yordu.

Bu fikir, Bismarkın fikrine tamamen tetabuk etmekteydi. Memleketine, imparatorun Prusyaya seyahat etmesini temin etmek üzere tekliflerde bulundu. İmparator her halde gelmek istiyecekti ve bunun iyi bir tesiri olacaktı. Bu şekil kralın düşündüğünden de ileri-ydi. Kral Bismark Pariste bulunduğu müddetçe mektubun bu kısmına cevap vermemesini Gerlacha emretti. mamafih Bismark resmi

— Sonu var —

Tayyare

Hücumlarına karşı tedbir

İnsan, muhtelif memleketlerin hava silâhlarına dair, yazılan yazıları okuyunca ve hususile, Fransanın ana vatan hava filolarının (Sömürgelerdeki filolar hariç) bir uçta 800,000 kilo bomba atabilecek bir kudrette olduğunu öğrenince, gelecek harpte, yurdun, maddi mavevî mukavemet kudreti sıfıra inmemesi için yegâne çarenin, hava hücumlarına karşı korunma tedbirleri almak olduğuna bir an tereddüt etmez.

Almanya, nüfus ve fabrikaları en kesif olan memleketlerden biridir. Berlinde beher binaya 75, Pariste 35, Londrada 8 kişi isabet etmektedir.

Ekonomik müesseselerin kesifliği bakımından da, Almanya başta bulunmaktadır. Bunun, mahzurlu olan diğer bir ciheti de, bu kesafetin hudut boylarında olmasıdır. Bu itibarla, dört buçuk milyon nüfusu olan Berlin gibi bir şehrin anı bir hava baskını karşısında ne büyük bir felâket ve tehlike ile karşılaşacağını yukardaki misaller de göstermektedir.

600,000 memur ve müstahdemi ile 45,000 kilometreden ibaret olan Almanya demiryolları idaresinin, bizzat kendi memur ve müstahmemleriyle tayyareye karşı korunma tedbirleri aldığını bir çok kimseler bilmezler. Bu müessesenin bu suretle hareket etmesine sebep, memleketi kaplamış olan bu muazzam ağda alınması icap eden tedbirleri, ancak bu hat ve müessesenin muhtelif şubelerinde devamlı bir surette çalışanların takdir edebilecekleri mülâhazasından ileri gelmektedir.

Doyçe Algemayne Saytung

Aydın Tapu Sicil Muhafızlığından :

Tepecik köyünün kum yeri mevkiinde doğusu Çerkez E-yüp Salih ve Sinan batısı hacı Mustafa güneyi Safi bey çiftliği ile çevrili 66 dönüm tarla mübadeleye tabi hacı Dimo zade Dimostanın olup kaçması ile maliye hazinesine kaldığı ve iskânca 2510 sayılı kanun mucibince borçlanma suretile Kars muhacirlerinden Dursun ve ef-radı ailesine verildiğinden bu yerin bulunan kaydı mahallinde tatbik edilmek üzere gazete ile ilân tarihinden 12 gün sonra mahalline memur gönderilecektir.

Sözü geçen yerde mülkiyet veya her hangi bir ayni hak iddiasında bulunanlar varsa ellerindeki resmi belgeleriyle bir likte dairemize 1322 fiş sayısıyla muracaatları ilân olunur.

37

Şef: Necip Aşkın.)

23.00 Son ajans haberleri, ziraat, esham tahvilât kambiyo - nukut borsası (fiyat). 23.20 müzik (Cazband - Pl.) 23.55 Yarınki program.

Harpte Denizaltı Gemisi

Bir harp takdirinde Akdenizdeki deniz ticaret yollarını tehdit edecek olan denizaltı gemilerle mücadele etmek için, yüzlerce destroyer ve bir çok tayyarelerin daimi bir faaliyet göstermeleri lâzım gelecektir.

Mamafi. tarassuda memur edilmiş olan gemilerden birincinin gözüne ilişen bir denizaltı gemisinin yakasını sıyrıp kurtulması epey güçleşmiştir. Böyle bir vaziyette karşılaşan bir denizaltı gemisi, kendisini takip edenin yalnız gözünden değil, kulağından da kurtulmak için, mümkün olduğu kadar çabuk batması lâzımdır. Kaldı ki gözden kaçabilse bile, takip edenin kulağından uzaklaşması güç olacaktır.

Çünkü, daha cihan harbinde ses teğdit eden cihazlarla 'sada münhanilerin grafisini çizen gayet hassas âletler icat edilmişti. Vaktiyle icat edilip Manş denizinde kullanılan bu âlet, bugün son derece mükemmel bir şekil almıştır; bu âlet, on beş yıldan beri deniz ve hava işlerinde kullanılmaktadır. Hiç şüphesiz ki' bu gibi âletler, denizaltı avcılığına çıkacak olan karakol gemilerine deyerleştirilecektir. Denizaltı gemilerle mücadele işinin en büyük payı, cihan harbında olduğu gibi, gene destroyerlere epey elverişli olmasalar gerek.

Mamafih süratleri 30 ile 40 deniz mil arasında olan destroyerlerin, 'gördükleri bir noktaya hızlı yaklaşma kudretleri epey büyüktür. Destroyerlerdeki tarassut yerleri en aşağı on metre irtifada olduğuna göre, 24 kilometre kutrunda bir dairenin içi tarassut altına alın-

bilir. Saatte 20 mil süratle yapıldığı farzedilen bir taramada bir tek destroyer, yirmi dört saat zarfında takriben 500 kilometre uzunluğunda ve 24 kilometre genişliğinde bir sahayı tarayabilir.

Buandan başka, hav müsaait olduğu takdirde, telsizle devamlı bir surette irtibat halinde bulunacağı tayyarenin de yardımını hesaba katmak lâzımdır.

100 metre irtifada uçan tayyareden görülebilen saha takriben 250 kilometre kutrunda bir dairedir. Bu gün böyle bir tarassutu yapacak olan bombardıman tayyarelerinin asgari süratleri 300 kilometre olduğuna da göz önünde tutmak gerektir. Diğer taraftan, denizaltı avcılığına çıkacak olan bazı destroyerlerin beraberlerinde tayyareleri de bulunacaktır.

Kaldı ki, suyu çok tuzlu olan Akdenizde, tayyareler, çok derine dalmış olan denizaltı gemilerini de görüp, deniz bombalarıyla bombardıman edebilecek mevkidedirler.

Şarapneller gibi, ayarlı olan bu bombalar, istenilen derinlikte patlatılmaktadır. Doğrudan doğruya isabet etmemiş bile olsa, bombanın denizaltı gemisine yakın bir mesafede patlaması, hiç değilse, yağ sızıntıları yap-tırarak kadar gemiyi sarsıp gevşetmektedir. Bu takdirde, denizaltı gemisi istediği kadar derinde bulunsun, suyun üstünde bulunduğu yerin izi peyda olmaktadır. Başına böyle bir iş gelmiş olan bir denizaltı gemisi akümülatörlerini doldurmak ve havasını tazelemek için, bir kaç saat eora suyun üstüne çıkmak zorundadır. Ondan sonra, avcının ne yapacağı düşünülebilir.

HAVACI

OLMAK İSTİYEN ORTAOKUL MEZUNLARINA

1 — Genel kurmay başkanlığının tensipleriyle Türkkuşu genel direktörlüğünün emri altında bu yıl açılacak (Hava Gedikli hazırlama yuvası)na orta okul mezunları alınacaktır.

2 — Hava gedikli hazırlama yuvasına girmek isteyenler de aranacak belli başlı şartlar aşağıda gösterilmiştir.

A — Türk olmak, anası ve babası Türk ve Türk soyundan olmak.

B — Bekâr olmak ve yaşı en az 16, en çok 18 olmak.

C — Sağlık durumu uçuculuğa elverişli olmak.

D — İyi hal sahibi bulunmak.

E — Ana ve babanın, yoksa velisinin rızasını tesbit eden adresli vesika göstermek.

F — Hava gedikli hazırlama yuvasını ve hava okullarını bitirdikten sonra hava birliklerinde 12 yıl gedikli erbaş olarak vazife görmeği taahhüt etmek (bu taahhüt gedikli hazırlama yuvasına geldikten sonra ve hava sağlık heyetince yapılacak katı muayene iyi netice verdikten sonra masrafı türkkuşunca ödenmek suretiyle yapılacaktır.

3 — Gedikli olmadan evvel ve olduktan sonra alınacak aylık ve tayyareci zamlarının miktarıyla diğer esas ve şartlar hakkında daha fazla malûmat almak isteyenler Orta okul, Lise ve Kültür direktörlerine, askerlik şubeleri başkanlarına, türk hava kurumu ile türkkuşu şubelerine gönderilen matbu broşürleri görebilirler.

4 — Kayıt muamelesine 30 haziranda son verilecektir. Lâzımgül n ş rtları haiz olduğu görülen gençler temmuz ayı içinde Ankarada türkkuşuna sevkedilecektir.

5 — Hava gedikli hazırlama yuvasına girmek isteyen Ortaokul mezunları kaydedilmek üzere Tür Hava kurumu şubelerine muracaat etmelidirler.

RADYO

CAŞAMBA 14/6/939

ANKARA RADYOSU
DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kcs. 120 Kw.
T. A. Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.

T. A. P. 31,70 m. 9465 Kcs
12.30 Program.

12.35 Türk müziği - Pl.

13.00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberler.

13.15 Müzik (Karışık program Pl.)

19.00 Program.

19.05 Müzik (Soli - Pl.)

19.15 Türk müziği (fasıl heyeti.)

20.00 memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.

20.15 Neğeli plâklar - R.

20.20 Türk müziği (müşterek ve solo teganni).

1 — Hicaz peşrevi.

2 — Sadullay Ağanın Hicaz Yürük semaisi - Nideyim sahnı çemen.

3 — Şevki beyin - Hicaz şarkı - Bilmiyorum bana noldu.

4 — Leminin - Hicaz şarkı - Sorulmasın bana yesim.

5 — Tek sazla halk türküsü - Ay doğdu batmadı mi.

6 — Tek sazla halk türküsü - Yıldız türküsü.

7 — Keman taksimi.

8 — Uşşak şarkı - Yad ile geçti zamanım.

9 — Bimen Şen - Uşşak şarkı - Baharkı - Bahar erdi.

10 — Refik Fersan - Uşşak şarkı - Kız bürün de şalıva.

21.00 Konuşma.

21.15 Müzik (Operetler - R.)

21.45 Haftalık posta kutusu.

22.00 Müzik (Küçük orkestra

Amerika

Yeniden 2467 tayyare yaptırarak

Vaşington 13 — Parlamento, Harbiye nezaretinin istediği 292 milyon dolarlık tahsisatı kabul etmiştir. Bu tahsisatın 189 milyon doları 2467 yeni tayyare yapılmasına tahsis edilecektir.

Anadolu ajansının ziyafeti

Ankara 13 — Şehrimizde bulunan Romen matbuat mümessilleri şerefine Anadolu ajansı tarafından Ankarapalasta bir ziyafet verilmiştir. Ziyafette iki milletin matbuat mümessilleri hazır bulunmuştur.

İspanyol Liderleri

Mihver paktına taraftar değilmiş

Paris 13 — Madridten alınan bir haberde, Romada ceryan eden müzakerelerin sonunda İtalya, İspanya ve Almanya arasında askeri bir paktın imzası mevzu bahseldüğü fakat İspanyol liderlerinin büyük bir kısmının böyle bir pakta razı olmadıkları bildirilmektedir.

Holanda

Ordusu takviye ediliyor

Lahi 13 — Holanda ordusunun takviyesine ait programın tatbikine başlanmıştır. Bu programa göre fırkalar kolordu, livalarda fırka olmaktadır.

a.a.

HALKEVİ

Bakım Evi Muayene Saatları

Muayene günü	Saat	Doktor arkadaşımızın adı
Pazartesi	3 — 4	Operatör Medeni Boyer
Salı	4 — 5	Doktor Fuat Bayraktar (Cilt hastalıkları mutahassısı)
Çarşamba	2 — 3	Operatör Nuri Erkan
"	3 — 4	Doktor Şevket Gözaçan (Göz hastalıkları mutahassısı)
Perşembe	4 — 5	Doktor Muhsin (İç hastalıkları mutahassısı)
"	5 — 6	Doktor Şevket Kırbaş (İntani hastalıklar mutahassısı)
Cuma	4 — 5	Doktor Münif Erman (Kadın hastalıkları mutahassısı)
Cumartesi	2 — 3	Doktor Nafiz Yazgan
"	3 — 4	Doktor Halil Gözaydın

Doktor Şevket Kırbaş

Memleket hastanesi bakteriyolog ve entani hastalıklar mütehassısı

Muayenehanesini Cumhuriyet mahallesinde avukat B. İhsan'ın evine nakletmiştir.

Hastalarını her gün saat yediden sekize kadar ve öğleden sonr saat üçten altıya kadar kabul eder. İdrar, kan, balgam, maddei gaita ve her türlü tahlilâtı icra eder. Veremlilerde fennin en son tedavisi olan Pinomotoraksi ile hastaları tedavi eder. (971)

Zazi

Harp malûlleri maaşımı almak için kullandığım mührümü zayi eyledim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim.

Baklacık köyünden
Süleyman oğlu
Ramazan Erer

34

Abone şeraiti

Yıllığı her yer için 6 lira.
Altı aylığı 3 liradır.
İdare yeri: Aydın'da C. H. P. Basımevi.

gazeteye ait yazılar için
yazı işleri müdürlüğüne, ilânlar için idare müdürlüğüne
müracaat edilmelidir.

İmtiyaz sahibi ve Umumî Neşriyat
Müdürü : Etem Mendres
Basıldığı yer
C H P Basımevi

Süleyman Gezer - Osman Sezginer

Gazete Kitap Evi

Bu Hafta Çıkan Kitaplar

Kitabın adı	Yazan	Fiyatı
Aşkî memnu	Halit Ziya Uşaklıgil	125
Sylevestre Bonnarın cürmü	Anatole France	75
Amok	Stefan Sweig	25
İnsanlar âlemi	Faik Sabri	150
Çocuk oyunları	Abmet Hidayet	30
Genç kızlara ev işleri	İskender Fahrddin	30
Çocuk şiirleri	"	30
Çocuklara küçük hikâyeler	"	30
Sokak çocukları	"	30
Bahar hikâyeleri	Kenan Hulûsi	25
Ses mecmuası	No 1	10
Türklük mecmuası	No 3	30
Yücel mecmuası	No 52	15

Bu kitapları Aydın'da Süleyman Gezer - Osman Sezginer Gazete kitap evinden tedarik edebilirsiniz. Siparişler taahhü'lü gönderilir.

6 Ay

Vade ile elbise

Yaptırmak isterseniz kadın ve erkek terzisi Muzaffer Eraydın'a koşunuz

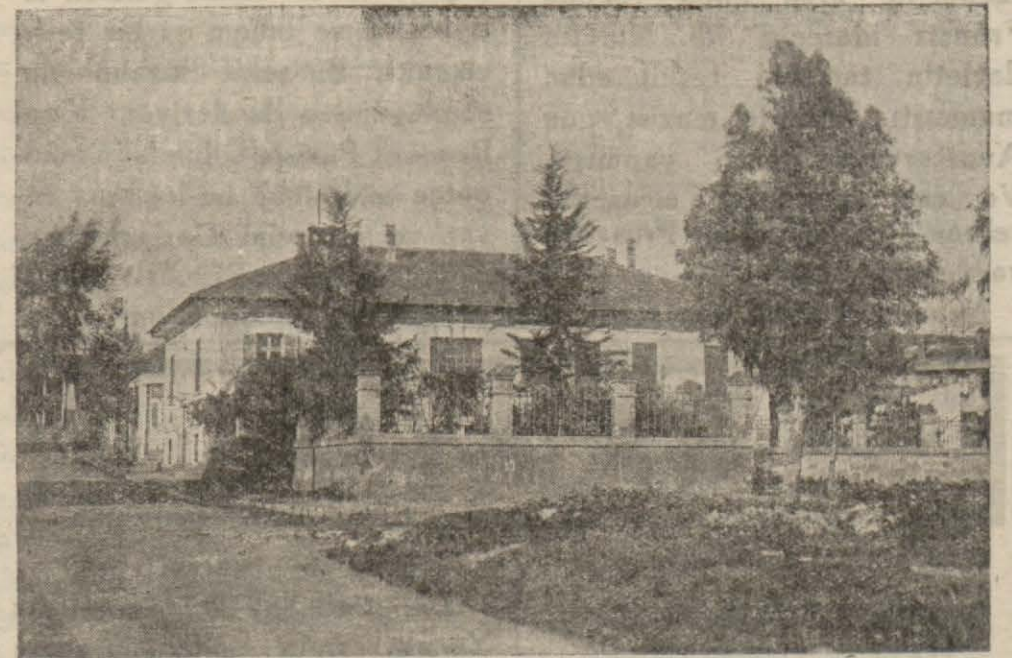
Terzihanemde Sümerbank yerli mallarının hemen en emsalsiz kumaşlarıyla ve 6 ay vade ile bilûmum memurlarımıza elbise yapılmaktadır.

En mutenâ biçki dikişle ve en özenişli provalarla müşterilerimizi memnun etmek ısrarındayım.

Memurlarımızın bu fırsattan istifadeye koşacaklarını umarım.

Kadın ve erkek terzihanesi
Muzaffer Eraydın
Demiryolu caddesi: Aydın

Sağlık Yurdu açıldı

Aydın'da Hasan efendi mahallesinde sağlık yurdu, şimdilik cerrahi kadın hastalıkları ve rontken servisi ikmal edilerek açılmış. Hasta kabulüne başlamıştır.

Yurtda birinci sınıf mütehassıs doktorlarımız tarafından her türlü erkek kadın ameliyatları ve rontken muayeneleri yapılmakta ve tedavileri fennin son kabul ettiği tıbbi esaslar ve elerkaid dairesinde takip edilmektedir.

Bozdoğan T. K. Kooperatifi :

Mıntakamızdaki 226 İnebolu ve 665 Haydere kooperatiflerinin kooperatifimizle birleşme hakkında verdikleri karara mukabil kooperatifimizin Mart 939 Nomal Umumî Müdürlüğüne

tastik Ticaret Vekâletince tasvip edildiğinden infisah eden yukarıda isimleri yazılı kooperatiflerin tasfiyesine başlanıldığı (Ticaret Kanununun 445 ci maddesi ile statünün 72 inci ve 74 üncü maddelerinin fıkrai mahsusalarına tevfi kan) ilân olunur. (30) 13 19 25

3 Numaralı Köy Defterleri hazırlandı

Vilâyet köycülük bürosunun verdiği son formül üzerine 600 sahife en iyi cins kâğıttan ve bez kaplı sağlam ciltli 3 numaralı defterlerin de hazırlandığını sayın müşterilerimize arz ederiz.

C. H. P. Basımevi